

KARANTENENEMNDA

Årsmelding

2020

Til Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Karantenenemnda, opprettet ved kongelig resolusjon 7. oktober 2005,
14. mai 2014, 17. april 2015 og 27. april 2018

avgir med dette sin årsmelding for 2020.

Oslo, den 14.04.2021

Christian Hambro (sign.)

Tine Sundtoft (sign.)

Steinulf Tunesvik (sign.)

Hanne Sophie Greve (sign.)
nestleder

Hill-Marta Solberg (sign.)
leder

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Karanteneoven.....	4
2. Karantenenemnda	4
3. Sammensetning av Karantenenemnda.....	5
4. Informasjonsplikt.....	5
5. Saksbehandlingsreglene, godtgjørelse for ilagt karantene, sanksjoner mv.....	6
6. Saker og saksbehandlingen i 2020	7
6.1 Antall saker	7
6.2 Oversikt over saker i 2020 som ble avgjort av Karantenenemnda.....	7
6.3 Oversikt over saker i 2020 behandlet av sekretariatet etter fullmakt.....	9
6.4 Om arbeidet i Karantenenemnda.....	9
7. Uttalelser fra Karantenenemnda.....	9
7.1 Informasjon og informasjonsplikt	9
7.2 Saksforbud.....	10
7.3 Brudd på karanteneoven.....	10
7.4 Revisjon av karanteneoven	11
8. Økonomiske og administrative forhold	12
9. Innsyn og offentlighet.....	13

1. Karanteneoven

Lov om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere, embetsmenn og statsansatte (karanteneoven) trådte i kraft 1. januar 2016. Loven erstatter tidligere retningslinjer¹.

Karanteneoven regulerer både politikeres overgang til stilling mv. utenfor statsforvaltningen, politikeres overgang til embete eller stilling i departementene og embetsmenns og statsansattes overgang til stilling mv. utenfor statsforvaltningen.

Karanteneoven gjelder ikke ved overganger til partipolitisk arbeid eller politiske verv i Stortinget, kommuner og fylkeskommuner.

Karantenenemnda treffer vedtak om karantene og saksforbud ved politikeres overgang til stilling eller verv utenfor statsforvaltningen, eller ved etablering av næringsvirksomhet. Karanteneoven har ikke en særskilt formålsbestemmelse. Intensjonen bak lovbestemmelsen som gjelder for tidligere politikere, er at reglene om informasjonsplikt, karantene og saksforbud skal bidra til å opprettholde tilliten til det politiske systemet og forvaltningen.

Karantene eller saksforbud kan ilegges dersom det foreligger et særlige tilfelle og ett eller flere av disse vilkårene er oppfylt:

- det foreligger en konkret forbindelse mellom politikeren tidligere ansvarsområder og arbeidsoppgaver eller bestemte saker som var til behandling i departementet i politikeren funksjonstid, og interessene til virksomheten politikeren blir tilknyttet eller etablerer,
- politikeren ansvar og arbeidsoppgaver har gitt etter kan gi virksomheten politikeren blir tilknyttet eller etablerer særlige fordeler, eller
- overgangen på annen måte kan være egnet til å svekke tilliten til forvaltningen generelt.

Karantene kan ilegges i inntil seks måneder etter fratreden, og saksforbud kan ilegges i inntil 12 måneder etter fratreden. Saksforbud kan ilegges i stedet for eller i tillegg til karantene. Dersom det foreligger særlig tungtveiende grunner, kan det ilegges et saksforbud i inntil tolv måneder i tillegg til en karantene på inntil seks måneder. Med karantene menes et tidsbegrenset forbud mot å tiltre ny stilling eller verv utenfor statsforvaltningen, eller etablere næringsvirksomhet. Saksforbud innebærer et tidsbegrenset forbud mot å involvere seg i bestemte saker eller saksområder.

Dette følger av karanteneoven §§ 6 og 7.

2. Karantenenemnda

Karantenenemnda er et uavhengig forvaltningsorgan som har myndighet til å treffe vedtak om karantene og saksforbud ved politikeres overgang til stilling eller verv utenfor statsforvaltningen eller ved etablering av næringsvirksomhet, se karanteneoven § 4.

¹Retningslinjer om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere ved overgang til ny stilling mv. utenfor statsforvaltningen. Disse retningslinjene ble fastsatt 29. september 2005, gjort gjeldene fra 17. oktober 2005 og revidert 4. september 2007.

Oppnevningen skjer på grunnlag av karanteneoven § 4 og forskriftene til karanteneoven § 5. Regler om nemndas sammensetning og medlemmenes funksjonstid er gitt i forskriften til karanteneoven.

KMD har fått myndighet til å foreta oppnevningen med hjemmel i kongelig resolusjon av 28. januar 2000 om delegering av fullmakt til vedkommende departement til å foreta senere oppnevninger og til å løse medlemmene av kongelig oppnevnte utvalg mv.

Karantenenemnda avgir hvert år årsmelding til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD).

Informasjon om Karantenenemnda og avgjørelsene finnes på regjeringen.no/KMD

3. Sammensetning av Karantenenemnda

Karantenenemnda hadde følgende sammensetning i 2020:

Leder – tidligere fylkesmann **Hill-Marta Solberg**, Sortland
(gjenoppnevnt som leder fra 1. mai 2019 til og med 30. april 2023)

Nestleder - lagmann **Hanne Sophie Greve**, Bergen
(gjenoppnevnt fra 1. mai 2018 til og med 30. april 2022)

Medlem - advokat **Christian Hambro**, Oslo
(gjenoppnevnt fra 1. mai 2018 til og med 30. april 2022)

Medlem –fylkesrådmann, **Tine Sundtoft**, Lillesand
(oppnevnt fra 1. mai 2019 til og med 30. april 2023)

Medlem – advokat **Steinulf Tungesvik**, Bergen
(oppnevnt fra 1. november 2018 tom. 31. oktober 2022)

4. Informasjonsplikt

Informasjonsplikten er regulert i karanteneoven § 5. Politikere har plikt til å oppgi nødvendige opplysninger nemnda trenger for å treffe vedtak. Informasjonsplikten inntreffer når politikeren aksepterer tilbud om ny stilling eller verv, eller etablerer egen næringsvirksomhet. Informasjonsplikten varer i tolv måneder etter at politikeren har fratrudd embetet eller stillingen. Brudd på informasjonsplikt kan sanksjoneres med hjemmel i karanteneoven kapittel 5.

Informasjonen må sendes nemnda senest tre uker før tiltredelse i stilling eller verv eller ved oppstart av næringsvirksomhet. Nemnda kan ikke behandle saker dersom det ikke er fastsatt tidspunkt for fratredelse fra det politiske embetet/stillingen. I slike tilfeller må politikeren avklare endelig fratredelsesdato med Statsministerens kontor. Politikeren kan ikke starte i stilling, verv eller næringsvirksomhet før nemnda har vurdert saken. Det er politikeren ansvar å overholde fristen.

Informasjonsplikten innebærer å beskrive hvilke oppgaver og ansvar vedkommende har hatt i stillingen som politisk rådgiver eller i embetet som statsråd eller statssekretær. Politikeren skal også informere om sin nye stilling, funksjonen i vervet eller den næringsvirksomhet

politikeren går til eller etablerer. Politikeren skal opplyse om hvilke bransjer og interesser virksomheten arbeider for, eller hvilke produkter eller tjenester virksomheten leverer. Politikeren skal, dersom vedkommende etablerer egen næringsvirksomhet, dokumentere at firmaet er registrert i Brønnøysundregistrene og har fått eget foretaksnummer.

Politikeren skal også gi informasjon om saker som vedkommende har hatt ansvaret for eller arbeidet med, og som kan være av betydning for vurderingen av illeggelse av karantene eller saksforbud.

Det er utarbeidet et standard [meldingsskjema](#) og veiledning, på bokmål og nynorsk, som politikeren skal fylle ut når han eller hun skal melde inn en sak til Karantenenemnda.

E-postadresse til nemnda og sekretariatet er: karantenenemnda@kmd.dep.no

5. Saksbehandlingsreglene, godtgjørelse for ilagt karantene, sanksjoner mv.

[Forvaltningsloven](#) gjelder med de særlige bestemmelsene som er gitt i karanteneoven § 3.

Karantenenemnda har en frist på to uker til å treffe vedtak. Saksbehandlingsfristen regnes fra det tidspunktet alle opplysninger som er nødvendige for å treffe vedtak har kommet frem til Karantenenemnda. Dette er regulert i [karanteneoven](#) § 9 og i § 1 i [forskriften](#) til karanteneoven.

Et vedtak truffet av Karantenenemnda kan ikke påklages. Parten kan i stedet be om ny vurdering av saken. Krav om ny vurdering må fremsettes innen fem dager etter at den tidligere politikeren er underrettet om vedtaket. Karantenenemnda har deretter en frist på fem dager til å foreta ny vurdering. Som part i saken har politikeren rett til å få innsyn i saksdokumentene, jf. forvaltningsloven § 18 jf. § 19.

Karanteneoven § 8 regulerer retten til godtgjørelse i karantenetiden. Godtgjørelsen skal tilsvare den lønnen vedkommende hadde ved fratreden som politiker, med tillegg av feriepenger. Lønn eller vederlag for annet arbeid, verv eller oppdrag som han eller hun måtte motta eller opptjene i karantenetiden, skal trekkes fra godtgjørelsen. Det gis ikke kompensasjon for ilagt saksforbud. I karanteneperioden er politikeren omfattet av en ordning som tilsvarer gruppelivsordningen som følger av den til enhver tid gjeldende hovedtariffavtale i staten.

Karanteneoven kapittel 5 regulerer ulike reaksjoner som kan ilegges ved overtredelse. Karantenenemnda kan treffe vedtak om sanksjoner ved brudd på loven, eller vedtak fattet med hjemmel i loven. Karantenenemnda kan gi pålegg om å bringe det ulovlige forhold til opphør. Nemnda kan fastsette tvangsmulkt for å gjennomføre pålegg innen en særskilt fastsatt frist. Nemnda har også myndighet til å treffe vedtak om å helt eller delvis inndra inntekt som er oppnådd ved overtredelse av loven eller vedtak fattet med hjemmel i loven.

Karantenenemnda kan også treffe vedtak om overtredelsesgebyr. For at det skal ilegges slikt gebyr må det foreligge grovt uaktsom eller forsettlig overtredelse av bestemmelser i eller gitt i medhold av loven. I vurderingen av om det skal treffes vedtak om overtredelsesgebyr skal det legges vekt på flere momenter; overtredelsens grovhet, graden av skyld, om overtrederen har hatt eller kunne ha oppnådd noen fordel av overtredelsen, overtrederens økonomiske evne og

den preventive effekten, jf. karanteneloven § 20 annet ledd. Det skal i vurderingen av om skyldkravet er oppfylt legges til grunn en klar sannsynlighetsovervekt.

I forskrift til karanteneloven kapittel 2 er det gitt nærmere regulering av tvangsmulktens størrelse og maksimum for overtredelsesgebyr.

6. Saker og saksbehandlingen i 2020

6.1 Antall saker

Karantenenemnda mottok i 2020 totalt 41 saker. Karantenenemnda traff vedtak i 36 saker, jf. oversikten i punkt 6.2.

Dette er en betydelig økning i saksmengden sammenlignet med tidligere år.

Karantenenemnda ga sekretariatet fullmakt til å treffe avgjørelse i 10 saker. Slik fullmakt gis med hjemmel i forskriften til karanteneloven § 8. Dette er saker hvor overgangen til ny stilling eller verv eller etablering av virksomhet er åpenbart uproblematisk. Se oversikten i punkt 6.3.

Åtte av sakene gjaldt tidligere statsråder, 23 saker gjaldt tidligere statssekretærer og 10 saker gjaldt politiske rådgivere.

I 12 av sakene ble det ilagt karantene, og maksimal karantene på seks måneder ble ilagt i fire av disse sakene. I syv saker ble det ilagt karantene på fire måneder, og i en sak ble det truffet vedtak om karantene i tre måneder. I 24 saker ble det ikke ilagt karantene.

Det ble truffet vedtak om saksforbud i 14 saker. Karantenenemnda ila maksimal lenge på saksforbud med 12 måneder i fem saker. I to saker ble det ilagt saksforbud på åtte måneder og i en sak ble det ilagt både seks måneder karantene og 12 måneder saksforbud. I en sak ble det ilagt maksimal karantene på seks måneder og seks måneder saksforbud overfor fire departement.

Tre politikere fikk ny vurdering av sin sak i samsvar med karanteneloven § 3 tredje ledd.

Karantenenemndas avgjørelser legges fortløpende ut på departementets hjemmeside www.regjeringen.no/kmd

6.2 Oversikt over saker i 2020 som ble avgjort av Karantenenemnda

Navn	Karantene	Saksforbud	Embete	Dep	Stilling	Virksomhet	Hjemmel
Tor Mikkel Wara	0	12	Statsråd	JD	Rådgiver og partner	First House	§ 7 jf. § 6 b) og c)
Harald Tom Nesvik	6	0	Statsråd	NFD	Kommunikasjonssjef og samfunnskontakt	Brønnbåtredieriet Sølvtans	§ 6 a), b) og c)
Åse Michaelsen	0	0	Statsråd	HOD	Seniorrådgiver	FFB Foreningen for Barnepalliasjon	—————
Marianne Groth	4	8	Statssekretær	FIN	Konserndirektør	Eika Gruppen AS	§ 6 a) og c), jf. § 7
Fredrik Tronhuus	0	0	Politisk rådgiver	ASD	Kommunikasjonssjef	Maskinentreprenørernes forbund	—————
Alf Erik Andersen	0	0	Statssekretær	JD	Daglig leder	SINPRO	—————
Knut Jørgen Næsje	6	6+6+6+6	Statssekretær	FIN	Seniorrådgiver	Mørland og Johnsen analyse og kommunikasjon	§ 6 b) og c) jf. § 7

Anders Bjørnsen Werp	0	0	Statssekretær	SD	Adm.dir.	Modum bad	-----
Jøran Kallmyr	6	12	Statsråd	JD	Advokat og partner	Ræder	§ 6 b) og c) jf. § 7
Christian Haugen	0	12	Politisk rådgiver	JD	Rådgiver	Geelmyden&Kiese	§ 7 jf. § 6 c)
Ingvil Smines Tybring- Gjedde I	0	12	Statsråd	JD	Spesialrådgiver	Innovasjon Norge	§ 7 jf. § 6 c)
Tommy Skjervold	4	6	Statssekretær	SD	Direktør samfunnskontakt	NHO	§ 6 a) og c) jf. § 7
Lars Joakim Hanssen	3	4	Statssekretær	SMK	Seniorrådgiver	Storm Communications AS	§ 6 c) jf. § 7
Kristoffer Sivertsen	4	6	Statssekretær	JD	Advokat og partner	Advokatfirmaet Elden	§ 6 a) og c) jf. § 7
Anniken Hauglie	6	0	Statsråd	ASD	Adm.dir	Norsk Olje og gass	§ 6 a) og c)
Ingvil Smines Tybring- Gjedde II	0	0	Statsråd	JD	Styremedlem	PetroNor E&P	-----
Gjermund Øystese	0	8	Statssekretær	UD	Kommunikasjonsrådgiver	Norges Kristne Råd	§ 7 jf. § 6 a) og c)
Rebekka Borsch	4	0	Statssekretær	KD	Seniorrådgiver	NHO	§ 6 a) og c)
Geir Inge Sivertsen I	0	0	Statsråd	NFD	Forretningsutvikler	Husøy Kystfiske AS	-----
Geir Inge Sivertsen II	0	0	Statsråd	NFD	Arbeidende styreleder	TAJ Holding AS	-----
Liv Lønnum	0	6	Statssekretær	OED	Styremedlem	Claudberry Clean Energy AS	§ 7 jf. § 6 a) og c)
Roy Angelvik	4	6	Statssekretær	NFD	Spesialrådgiver	Atea AS	§ 6 a) og c) jf. § 7
Toril Charlotte Ulleberg Reynolds	0	0	Statssekretær	JD	Rådgiver	Rederiforbundet	-----
Allan Ellingsen	4	6	Statssekretær	SD	Daglig leder	Framferd AS	§ 6 b) og c) jf. § 7
Frida Blomgren	0	0	Statssekretær	KUD	Konsulent	Frida Blomgren rådgivnings-tjeneste	-----
Kjørtan Almenning	0	0	Politisk rådgiver	KD	Lederstilling	Abelia (NHO)	-----
Britt Dalsbotten	0	0	Politisk rådgiver	NFD	Prosjektleder	WIS Holding	-----
Knut Aastad Bråten	0	0	Statssekretær	KD	Styremedlem	Statens kunstnarstipend – folkekunst	-----
Britt Dalsbotten	0	0	Politisk rådgiver	NFD	Styremedlem	Sogn- og fjordane energi	-----
Rikard G. Knutsen	0	0	Statssekretær	SD	Politisk rådgiver	Opplysningsrådet for veitrafikken	-----
Maren Aasan	0	0	Politisk rådgiver	KMD	Rådgiver	Kruse Larsen	-----
Trine Skei Grande	0	0	Statsråd	KUD	Styreleder	Prio fri forskningsstiftelse	-----
Trine Skei Grande	0	12	Statsråd	KUD	Styreleder	Oslo Middelalderby	§ 7 jf. § 6 a) og c)
Sunniva Flakstad Ihle	4	0	Statssekretær	SMK	Visepresident for Corporate Affairs and Global Initiatives	Yara International ASA	§ 6 c)
Brit Giske Andersen	0	0	Politisk rådgiver	NFD	Markedssjef	Stiftelsen Atlanterhavsparken	-----
Jan-Christian Kolstø	0	0	Statssekretær	NFD	Seniorrådgiver	Unio	-----

6.3 Oversikt over saker i 2020 behandlet av sekretariatet etter fullmakt

Navn	Karantene	Saksforbud	Embete	Dep	Stilling	Virksomhet	Hjemmel
Karianne Hansen	0	0	Statssekretær	JD	Klinikkrådgiver	Telemark Sykehus	Forskriften § 8
Tom Staahle	0	0	Statssekretær	KMD	Konsulent	Staahe Consulting	Forskriften § 8
Trine Skei Grande	0	0	Statsråd	KD	Nestleder i styret	Biblioteksentralen	Forskriften § 8
Terje Søviknes	0	0	Statsråd	HOD	Konsulent og rådgiver	Søviknes Consulting	Forskriften § 8
Frida Blomgren	0	0	Politisk rådgiver	KUD	Styreverv	Stiftelsen Greener Events	Forskriften § 8
Atle Simonsen	0	0	Statssekretær	FIN	Daglig leder	Universitetsfondet Rogaland AS	Forskriften § 8
Bjørn-Kristian Svensrud	0	0	Politisk rådgiver	SD	Jurist	Civita AS	Forskriften § 8
Julie Midtgarden Remen	0	0	Statssekretær	KD	Seniorrådgiver	Storm Communications AS	Forskriften § 8
Bjørn Siem Knutsen	0	0	Politisk rådgiver	OED	Spesialrådgiver	Viken Fylkeskommune	Forskriften § 8
Anne Bramo	0	0	Statssekretær	HOD	Generalsekretær	FFB Foreningen for Barnepalliasjon	Forskriften § 8

6.4 Om arbeidet i Karantenenemnda

Saksbehandlingen i Karantenenemnda skjer som hovedregel digitalt, eventuelt avholdes telefonmøter.

Karantenenemnda avholdt ett møte i forbindelse med arbeidet med årsmeldingen for 2019.

7. Uttalelser fra Karantenenemnda

7.1 Informasjon og informasjonsplikt

Oppgaven til Karantenenemnda er å treffe vedtak i enkeltsaker. Nemnda baserer sine avgjørelser på skriftlig informasjon som gis av den tidligere politikerens egen melding. For at nemnda skal kunne ta beslutning på riktig grunnlag er det avgjørende at den tidligere politikerne gir så god og dekkende informasjon som mulig. Dersom informasjonen er mangelfull må det innhentes supplerende informasjon fra den tidligere politikerens. Slik informasjon skal også gis skriftlig. Dersom det ikke er gitt tilstrekkelig informasjon fra politikerens i saken vil det føre til forlengelse av saksbehandlingstiden. Dette følger av reglene om fristberegning som er regulert i forskriften til karanteneoven. Mangelfull informasjon vil også kunne føre til at systemet med karantene og saksforbud ikke virker etter sin hensikt.

I tillegg er Karantenenemnda avhengig av informasjon fra departementene og SMK, og opplever at dette blir håndtert på en god måte i dag.

7.2 Saksforbud

Karantenenemnda kan treffe vedtak om ileggelse av saksforbud etter de samme vilkårene som gjelder for karantene. Et saksforbud kan benyttes som alternativ til karantene dersom det er hensiktsmessig og ivaretar de hensynene og interessene man vil beskytte. Det er ikke anledning til å ilegge saksforbud dersom dette innebærer at vedkommende blir utestengt fra arbeidsoppgavers om er en sentral del av stillingen. Det gis ikke godtgjørelse for ilagt saksforbud.

Saksforbud skal ilegges som et forbud mot å involvere seg i bestemte saker eller saksområder. Det kan også være aktuelt å ilegge kontaktforbud mot bestemte departement og underliggende virksomheter.

I noen saker kan det være nødvendig å utforme saksforbud som omfatter flere departement. Dette kan være aktuelt i saker der den tidligere politikeren har arbeidet med og har sensitiv informasjon om regjeringens arbeid som sorterer under flere departement. I slike saker er det krevende å utforme saksforbud.

For at Karantenenemnda skal kunne utforme konkrete saksforbud som er mulig å etterleve, må de berørte departementer/SMK gi god og tilstrekkelig informasjon, og eventuelt må de bistå i å utforme forslag til presise saksforbud. Erfaringen til Karantenenemnda er at dette ivaretas på en god måte i dag.

Dersom den tidligere politikeren mener saksforbudet er for vidtrekkende må vedkommende be om ny vurdering innen fem dager etter at vedtaket er truffet. Er vedkommende i tvil om forståelsen etter at denne fristen er utløpt, har vedkommende et ansvar for å ta det opp med Karantenenemnda for avklaring. Nemnda vil sørge for slik avklaring dersom fristen for å be om ny vurdering er utløpt.

Det er viktig at alle parter som blir berørt av et saksforbud har god forståelse av de begrensningene som et saksforbud medfører. Det må være et mål at tidligere politiker, ny arbeidsgiver, berørte departementer og omverdenen generelt har en slik forståelse

Praksis fra nemndas arbeid viser at det er få saker der den tidligere politikeren ber om ny vurdering av ilagt saksforbud. I saker der den tidligere politikeren ber om ny vurdering og partsinnsyn i saksdokumentene, vil kravet til å sikre en forsvarlig og god saksbehandling medføre noe lengre saksbehandlingstid.

7.3 Brudd på karanteneoven

Brudd på karanteneoven kan dreie seg om enten brudd på informasjonsplikt, brudd på ilagt karantene eller saksforbud. Påstand om brudd på karanteneoven får stor oppmerksomhet fra ulike hold, og særlig fra mediene som ønsker innsyn i slike saker. Nemnda har ikke mandat til å gjennomføre undersøkelser ut over å be om redegjørelse fra politikeren selv. Dette innebærer at forvaltningen av karanteneoven er avhengig av at politikeren gir korrekt informasjon overfor nemnda. At korrekt informasjon gis er avgjørende for å opprettholde tilliten til det politiske systemet og for tilliten til forvaltningen.

Når det oppstår slike situasjoner må politikeren skriftlig gi riktig, nødvendig og utfyllende informasjon. Informasjonsplikt innebærer at politikeren må gi informasjon om overganger senest tre uker før overgang til stilling, næringsvirksomhet eller verv. Dersom den tidligere politikeren ikke har informert om etablering av næringsvirksomhet eller overgang til ny stilling, vil brudd på informasjonsplikten kunne få som konsekvens at vedkommende ilegges

overtredelsesgebyr. Dersom han/hun ikke har tiltrådt stillingen, vervet eller startet næringsvirksomheten vil brudd innebære at han/hun må avvente å tiltre stilling, verv eller næringsvirksomhet til Karantenenemnda har behandlet saken, i praksis to uker.

Dersom det ikke gis informasjon, gis uriktig eller ufullstendig informasjon kan det føre til at regelverket undergraves. Brudd på informasjonsplikten vil derfor kunne være en alvorlig overtredelse av karanteneoven. Nemnda vurderer om informasjonsplikten er brutt basert på skriftlig og eventuell muntlig forklaring fra politikeren. En slik vurdering krever lengre saksbehandlingstid og grundige vurderinger opp mot karanteneovens regler. Det må vurderes om vedkommende skal få en reaksjon for overtredelse. Nemnda understreker at slike vurderinger er krevende. Særlig vil det være vanskelig for nemnda å vurdere om skyldkravet for overtredelsesgebyr er oppfylt.

7.4 Revisjon av karanteneoven

Karantenenemnda viser til sine innspill om behovet for å vurdere ulike regler i karanteneoven i årsmeldingene for 2018 og 2019. Nemnda er fornøyd med at KMD har fulgt opp dette og har nedsatt et lovutvalg som skal gi sin rapport til KMD i løpet av 2021.

I årsmeldingen for 2018 uttalte Karantenenemnda følgende:

«Nemnda viser til at karanteneoven i stor grad er egnet til å løse og avgjøre saker der det skjer en stillingsovergang eller etablering av næringsvirksomhet. Reglene om karantene og saksforbud er godt innarbeidet og regelverket synes i stor grad å være godt kjent hos de fleste. Der hvor nemnda har møtt på utfordringer har vært i saker hvor det har vært reist påstand om at den tidligere politikeren har brutt ilagt karantene eller saksforbud. Karanteneoven § 5 regulerer informasjonsplikten som gjelder i forbindelse med at politikeren takker ja til ny stilling eller verv, eller etablerer næringsvirksomhet. Nemnda har dermed måttet ta stilling til på hvilken måte informasjonsplikten skal oppfylles i etterkant av at det er truffet vedtak om karantene og saksforbud. Nemnda mener at informasjonsplikten knyttet til vurdering av brudd på loven, eller brudd på vedtak truffet av nemnda, ikke er tilstrekkelig klargjort i loven og forarbeidene til loven.

At politikeren bidrar til å sikre at saken er godt opplyst – både i forkant av vurdering av om det skal ilegges karantene og saksforbud – og i etterkant dersom det oppstår spørsmål om det foreligger brudd på ilagt karantene og saksforbud, er avgjørende for at nemnda skal kunne treffe riktige avgjørelser. Karantenenemnda ser på bakgrunn av konkrete saker behovet for at karanteneoven revideres og anmoder KMD om dette. Karantenenemnda viser særlig til at reglene om sanksjoner kan være utfordrende å forvalte. Nemnda mener derfor at gjeldende sanksjonsregler bør gjennomgås og om det bør vurderes om andre sanksjoner kan være aktuelle ved klare brudd på ilagt karantene eller saksforbud. Nemnda viser til at det bør vurderes å gi lovhjemmel for trekk i godtgjørelsen eller bortfall av godtgjørelsen «

Karantenenemnda uttalte i årsmeldingen for 2019:

"Nemnda peker på betydningen av karanteneovens viktige samfunnsmessige betydning. Nemnda understreker at de klare pliktene og ansvaret som påhviler tidligere politikere etter karanteneoven bidrar til å legitimere vårt politiske system og til å opprettholde den nødvendige tilliten som befolkningen skal ha til forvaltningen.

Nemnda viser til at dette formålet ikke fremgår direkte av lovteksten i dag. Karantenenemnda ber departementet vurdere om det skal tas inn en formålsbestemmelse i loven som synliggjør dette formålet for de delene av karanteneoven som Karantenenemnda forvalter.

Nemnda ber også departementet vurdere om politikere som ilegges både seks måneder karantene og tolv måneder saksforbud, jf. karantene-loven § 7 annet ledd kan pålegges å varsle om nye overganger i inntil 18 måneder etter fratreden. Nemnda viser til at karantene-loven § 5 gir hjemmel for varslingsplikt inntil ett år etter fratreden. Gjeldene bestemmelse vil i praksis bety at dersom den tidligere politikeren skifter stilling eller verv etter at ett år har gått etter fratreden, vil det ikke være hjemmel for å ilegge verken karantene eller saksforbud. Karantenenemnda viser til at det i noen saker har vært ilagt saksforbud inntil tolv måneder, i tillegg til karantene på seks måneder. Slike lange saksforbud ilegges bare i unntakstilfeller og der det foreligger særlig tungtveiende grunner. Nemnda mener at problemstillingen med varslingspliktens utstrekning i tid ikke er tilstrekkelig drøftet i karantene-loven, eller i forarbeidene til denne, og ber departementet også ta med denne problemstillingen i kommende revisjonsarbeid. I tillegg ber Nemnda departementet ta med i vurderingen om det bør være hjemmel for å ilegge saksforbud i inntil 18 måneder uten at det ilegges karantene. "

Det vises til at Karantenenemndas leder i et møte som ble avholdt i Karantene-lovutvalget høsten 2020 ga en orientering om bakgrunnen for hvorfor Karantenenemnda ba KMD vurdere regelverket, og om hvilke utfordringer Karantenenemnda ser i dagens regler.

Karantenenemnda ser fram til Karantene-lovutvalgets rapport, og vil eventuelt uttale seg når Karantene-lovutvalgets anbefalinger blir sendt på offentlig høring.

8. Økonomiske og administrative forhold

Karantenenemnda er et uavhengig forvaltningsorgan som ikke kan instrueres i sine vedtak. En karantenesak vil normalt kreve inntil to ukers arbeid med saksforberedelse, behandling i nemnda og etterfølgende administrativt arbeid. Dersom den tidligere politikeren ber om ny vurdering innen fem virkedager skal nemnda foreta den nye vurderingen innen fem virkedager.

Det påløper kostnader knyttet til godtgjørelse når Karantenenemnda treffer vedtak om at det skal ilegges karantene. Det utbetales ikke godtgjørelse for ilagt saksforbudd. Statsministerens kontor (SMK) har ansvaret for å utbetaler godtgjørelsen. SMK har også ansvar for å gjøre fradrag i godtgjørelsen dersom den tidligere politikeren har lønn eller vederlag for annet arbeid i karanteneperioden. Slikt fradrag gjøres med hjemmel i karantene-loven § 8 annet ledd.

Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) finansierer Karantenenemndas arbeid gjennom sitt budsjett. Disse kostnadene gjelder utvalgsgodtgjørelse for medlemmene i nemnda.

Det er ansatte i Arbeidsgiverpolitisk avdeling i KMD som ivaretar sekretariatsfunksjonen for nemnda. I sekretariatet arbeider det jurister og samfunnsvitere som er ansatt i KMD.

Karantenenemnda har varierende saksmengde og det har det ikke vært ansett som administrativt lønnsomt å etablere et eget sekretariat for Karantenenemnda som en egen enhet utenfor departementet.

9. Innsyn og offentlighet

Karantenenemnda viser til at det er en betydelig interesse for tidligere politikeres overgang til verv, næringsvirksomhet eller stilling utenfor statsforvaltningen. Karantenenemnda er opptatt av å sikre mest mulig åpenhet om sakene, og alle vedtak som treffes legges ut på hjemmesiden til KMD på regjeringen.no (karantene). Årsmeldingene finnes tilgjengelig på regjeringen.no/KMD

I tillegg mottar Karantenenemnda spørsmål fra mediene som ber om informasjon om antall saker eller ber om innsyn i konkrete saker.

Uttalelser og kontakten med mediene ivaretas av Karantenenemndas leder.

Etter offentleglova skal begjæring om innsyn rettes til det organet som er ansvarlig for saken, jf. offentleglova § 3 andre punktum. Som uavhengig forvaltningsorgan, skal innsynskrav derfor rettes til Karantenenemnda. I praksis skal sekretariatet ivareta den praktiske oppfølgingen av begjæring. Innsynsbegjæring skal sendes til

Karantenenemnda@kmd.dep.no

Fra 2018 etablerte Karantenenemnda eget arkiv uavhengig av KMDs postjournal. Dette er et fysisk arkiv som oppbevares i KMD. Endringen fra 2018 har medført økt administrativt arbeid for sekretariatet, både med journalføring av saker og særlig at håndtering av innsynsbegjæring har blitt mer arbeidskrevende.

Karantenenemnda mener at det er svært viktig at journalføring og arkiveringen av sakene skjer i digital form. Karantenenemnda vil be KMD følge opp denne saken og legge til rette for at Karantenenemndas arbeid blir heldigitalt.

Karantenenemnda vil også anmode KMD om å utrede spørsmål i tilknytning til innsynsretten som følger av offentleglova.